

บทที่ 4

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสำคัญที่มีผลต่อจำนวนบุตรที่คาดหวังของสตรีผู้อพยพสัญชาติไทย

การวิเคราะห์ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงว่าปัจจัยใดเป็นตัวกำหนดสำคัญที่มีผลต่อจำนวนบุตรที่คาดหวัง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ผู้วิจัยมีตัวแปรหลายตัวแปรที่ต้องการจะนำมาวิเคราะห์พร้อมกัน เพื่อหารูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามหนึ่งตัวกับตัวแปรอิสระอื่นหลายตัว เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่า การผันแปรของตัวแปรตามหรือปรากฏการณ์ทางสังคมที่ศึกษาอยู่นั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปรหรือปัจจัยหลายปัจจัยมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง

ตัวแปรต่างๆ ที่จะนำมาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ต้องเป็นตัวแปรที่ได้จากข้อมูลที่มีการวัดเป็นระดับอัตราส่วน (Ratio scale) หรืออย่างน้อยเป็นระดับช่วง (Interval scale) ซึ่งในบางครั้งตัวแปรอิสระบางตัวนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามสูงและสามารถนำมาใช้พยากรณ์ตัวแปรตามได้ดี แต่มีข้อมูลที่มีการวัดในระดับกลุ่ม (Nominal scale) หรือระดับเรียงอันดับ (Ordinal scale) การจะนำเข้ามาพิจารณาจะต้องดัดแปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variable) เสียก่อน ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้เป็นตัวแปรประเภทช่วงอยู่แล้ว ได้แก่ ตัวแปรตาม คือ จำนวนบุตรที่คาดหวัง และตัวแปรอิสระ คือ อายุ อายุแรกสมรส ระยะเวลาสมรส ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (ตัวแปรทั้งหมดดังกล่าวมีการวัดเป็นจำนวนปี) ส่วนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสนธิ และการใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิ (มีการวัดเป็นจำนวนวิธี) ส่วนตัวแปรอิสระที่ดัดแปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น ได้แก่ สถานภาพทางการศึกษา สถานภาพทางการทำงาน ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น เพศของบุตรที่มีชีวิตอยู่ โดยกำหนดค่าหนึ่งของตัวแปรนั้นเป็น 0 และอีกค่าหนึ่งกำหนดค่าให้เป็น 1 ดังต่อไปนี้

สถานภาพทางการศึกษา	- ได้รับการศึกษา	มีรหัส = 1
	- ไม่ได้ได้รับการศึกษา	มีรหัส = 0
สถานภาพทางการทำงาน	- ทำงาน	มีรหัส = 1
	- ไม่ได้ทำงาน	มีรหัส = 0
ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น	- คิดจะย้ายถิ่น	มีรหัส = 1
	- คิดจะอยู่ในประเทศไทย	มีรหัส = 0

เพศของบุตรที่มีชีวิตอยู่	- มีเฉพาะบุตรชาย, มีเฉพาะบุตรหญิง
	มีบุตรครบทั้งสองเพศ มีรหัส = 1
	- ไม่มีบุตรเลย มีรหัส = 0

ตัวแปรอิสระต่างๆ ที่นำเข้าสู่สมการการวิเคราะห์ ได้ถูกนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแปลความหมายของความสัมพันธ์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูง เพราะอาจก่อให้เกิดความสัมพันธ์ร่วม (Multicollinearity) ซึ่งจะมีผลต่อตัวแปรตามอีกต่อหนึ่งได้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ 2523:124)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อที่จะพิจารณาคัดเลือกตัวแปร เข้าสู่สมการการวิเคราะห์กำหนดลักษณะ ดังนี้

- X₁ หมายถึง สตรีที่มีบุตร เฉพาะ เพศชาย
- X₂ หมายถึง สตรีที่มีบุตร เฉพาะ เพศหญิง
- X₃ หมายถึง สตรีที่มีบุตรครบสองเพศ
- X₄ หมายถึง ระยะเวลาสมรส
- X₅ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ (จำนวนวิธีที่รู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ)
- X₆ หมายถึง สถานภาพทางการศึกษา
- X₇ หมายถึง สถานภาพทางการทำงาน
- X₈ หมายถึง ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น
- X₉ หมายถึง ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย
- X₁₀ หมายถึง อายุปัจจุบัน
- X₁₁ หมายถึง อายุแรกสมรส
- X₁₂ หมายถึง การใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ (จำนวนวิธีที่เคยใช้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ)
- Y หมายถึง จำนวนบุตรที่คาดหวัง
- r หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- R หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม

R^2	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เพื่อใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามที่เกิดจากตัวแปรอิสระทั้งหมด
ADJUSTED R^2 (\bar{R}^2)	หมายถึง ค่า R^2 ที่ปรับแก้เพื่อให้เหมาะสมกับข้อมูล
b	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัว พร้อมกับค่าคงที่ (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุที่ยังไม่ได้ปรับ)
BETA (B)	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน โดยคำนวณจากค่าของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามทุกตัวในรูปของคะแนนมาตรฐาน ซึ่งจะพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุที่ปรับแล้ว)
T-STAT	หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานของสมการถดถอย โดยใช้ค่าระดับนัยสำคัญ (α) ที่ระดับ .10

การพิจารณาคัด เลือกตัวแปรที่จะนำเข้าสู่สมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุชั้น ศึกษาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ไม่มีค่าสูงมากจนทำให้เกิดลักษณะความสัมพันธ์ร่วม ซึ่งกำหนดไว้ที่ระดับ 0.8 ถึง 1.0 (ประสิทธิ์ฤทธิ์ เนติกุล 2531:75, อ้างจาก Nie, et al) จากตารางที่ 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกตัวแปรของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ และจากตารางที่ 23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของศูนย์ฯ บ้านวินัย พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันเองสูงมากคือ อายุ (X_{10}) กับระยะเวลาสมรส (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันเท่ากับ 0.930 (ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์) และ 0.943 (ศูนย์ฯ บ้านวินัย) ดังนั้นเพื่อลดอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรซึ่งจะมีผลต่อตัวแปรตามคือ จำนวนบุตรที่คาดหวังอีกต่อหนึ่งได้ จึงพิจารณาเลือกใช้ตัวแปรระยะเวลาสมรส (X_4) เพราะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวังสูงกว่าตัวแปรอายุ (X_{10}) คือ 0.699 (ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์) และ -0.030 (ศูนย์ฯ บ้านวินัย) ในขณะที่ตัวแปรอายุมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวัง 0.661 (ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์) และ -0.018 (ศูนย์ฯ บ้านวินัย) ตามลำดับ

ดังนั้นจะเหลือตัวแปรอิสระ 11 ตัวแปร ที่จะนำเข้าสู่สมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุคือ สตรีที่มีบุตรเฉพาะเพศชาย (X_1) สตรีที่มีบุตรเฉพาะบุตรเพศหญิง (X_2) สตรีที่มีบุตรครบสองเพศ (X_3) ระยะเวลาสมรส (X_4) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสนธิ (X_5) สถานภาพทาง

การศึกษา (X₆) สถานภาพทางการทำงาน (X₇) ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น (X₈) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (X₉) อายุแรกสมรส (X₁₁) และการใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิ (X₁₂)

ตารางที่ 2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ จ.นครพนม (N=286)*

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂
Y	1.000	-0.250	-0.310	0.560	0.699	-0.081	-0.157	0.040	-0.084	0.052	0.661	-0.092	0.012
X ₁		1.000	-0.217	0.532	-0.277	0.071	0.108	-0.045	0.056	-0.047	-0.213	0.035	-0.021
X ₂			1.000	-0.532	-0.327	-0.042	-0.038	-0.045	-0.049	0.046	-0.294	0.083	-0.150
X ₃				1.000	0.579	-0.056	-0.082	0.078	-0.048	0.055	0.537	-0.102	0.172
X ₄					1.000	-0.096	-0.241	0.032	-0.089	0.061	0.930	-0.172	0.068
X ₅						1.000	0.227	0.048	0.183	-0.162	-0.126	-0.082	0.407
X ₆							1.000	0.052	0.544	-0.494	-0.269	-0.052	0.204
X ₇								1.000	0.108	-0.081	0.043	0.030	0.068
X ₈									1.000	-0.754	-0.091	-0.008	0.192
X ₉										1.000	0.047	-0.035	-0.211
X ₁₀											1.000	0.202	0.022
X ₁₁												1.000	-0.121
X ₁₂													1.000

* ข้อสังเกต : จำนวนตัวอย่างของสตรีเมื่อวิเคราะห์ด้วยการใช้ Correlation matrix จำนวนรวมของสตรีที่ตก เป็นตัวอย่างจะลดลงเนื่องจากจำนวนตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามรวม 13 ตัวแปรนั้น ไม่ได้รวมสตรีที่ "ไม่ตอบ" "ไม่ทราบ" "ต้องการบุตรเพิ่มก็คนก็ได้" "ไม่แน่ใจ" "ไม่สนใจ" "ไปไหนก็ได้" ฯลฯ ของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระต่างๆ ดังกล่าว ที่ยกตัวอย่างมาเป็นเพียงตัวแปรบางตัวแปรเท่านั้น

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรของศูนย์ฯ บ้านวินัย จ. เลย (N=240)*

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂
Y	1.000	-0.148	-0.019	0.128	-0.030	-0.012	0.101	-0.008	-0.066	0.042	-0.018	0.037	-0.119
X ₁		1.000	0.203	-0.530	-0.174	-0.098	0.032	0.065	0.007	0.035	-0.148	0.081	-0.088
X ₂			1.000	-0.492	-0.150	-0.038	-0.080	-0.005	-0.096	0.006	-0.141	0.030	-0.008
X ₃				1.000	0.425	0.046	-0.100	0.011	-0.002	0.047	0.403	-0.074	0.083
X ₄					1.000	0.022	-0.226	-0.021	-0.102	0.045	0.943	-0.189	0.033
X ₅						1.000	0.037	-0.009	-0.046	0.054	0.001	-0.063	0.345
X ₆							1.000	0.129	0.162	-0.036	-0.192	-0.106	-0.042
X ₇								1.000	-0.085	0.177	-0.010	-0.092	-0.038
X ₈									1.000	-0.067	-0.082	0.062	-0.005
X ₉										1.000	0.020	-0.073	0.052
X ₁₀											1.000	0.149	0.031
X ₁₁												1.000	-0.008
X ₁₂													1.000

* ข้อสังเกต : จำนวนตัวอย่างของสตรีที่ลดลง อธิบายได้ เช่นเดียวกับตารางที่ 22

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแต่ละตัวของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์
จ. นครพนมและศูนย์ฯ บ้านวินัย จ. เลย

ตัวแปร	ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ จ. นครพนม			ศูนย์ฯ บ้านวินัย จ. เลย		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	จำนวน
X ₁	0.178	0.383	286	0.179	0.384	240
X ₂	0.178	0.383	286	0.158	0.366	240
X ₃	0.566	0.496	286	0.563	0.497	240
X ₄	10.885	8.263	286	13.033	9.083	240
X ₅	4.962	2.615	286	0.796	1.578	240
X ₆	0.741	0.439	286	0.075	0.264	240
X ₇	0.108	0.311	286	0.558	0.498	240
X ₈	0.860	0.347	286	0.342	0.475	240
X ₉	2.668	1.773	286	4.133	1.953	240
X ₁₁	19.510	3.097	286	17.421	3.063	240
X ₁₂	1.332	1.278	286	0.112	0.388	240
Y	3.755	2.140	286	5.750	2.737	240

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคัดกรองพหุคูณของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ จากจำนวนตัวอย่างของสตรีผู้อพยพลี้ภัย ซึ่งเป็นชาวลาวทั้งหมด 286 ราย ที่เป็นตัวอย่าง พบว่ามีค่าเฉลี่ยของระยะเวลาสมรสเท่ากับ 10.9 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิประมาณ 5 วิธี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย 2.7 ปี มีอายุแรกสมรส 19.5 ปี ค่าเฉลี่ยของการเคยใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ 1.3 วิธี และมีจำนวนบุตรที่คาดหวัง 3.75 คน ส่วนตัวแปรเพศของบุตรที่มีชีวิตอยู่ สถานภาพทางการศึกษา สถานภาพทางการทำงาน ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น ได้ทำให้เป็นตัวแปรหุ่นเพราะมีระดับการวัดเป็นระดับกลุ่มและระดับอันดับ

สำหรับศูนย์ฯ บ้านวินัยจากจำนวนตัวอย่างของสตรีผู้อพยพลี้ภัย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวม้ง จำนวน 240 ราย พบว่ามีค่าเฉลี่ยของระยะเวลาสมรสเท่ากับ 13.03 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิเพียง 0.8 วิธี ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย 4.13 ปี อายุแรกสมรสโดยเฉลี่ยของสตรี 17.42 ปี การเคยใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิเพียง 0.1 วิธี และมีจำนวนบุตรที่คาดหวังถึง 5.75 คน ส่วนตัวแปรที่เหลือ ได้ทำเป็นตัวแปรหุ่น เพราะมีระดับการวัดเป็นระดับกลุ่ม และระดับอันดับ เช่นเดียวกับศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์

ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของปัจจัยต่างๆ กับจำนวนบุตรที่คาดหวังในศูนย์ฯ บ้านโพธิ์ จ. นครพนม

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₁	X ₁₂
Y	1.000	-0.250***	-0.310***	0.560***	0.699***	-0.081*	-0.157**	0.040	-0.084*	-0.052	-0.092*	-0.012
X ₁		1.000	-0.217***	-0.532***	-0.227***	-0.077*	0.108**	-0.045	0.056	-0.047	0.035	-0.021
X ₂			1.000	-0.532***	-0.327***	0.042	-0.038*	-0.045*	-0.049	0.046	0.083*	-0.150*
X ₃				1.000	0.579***	-0.056	-0.082*	0.078*	-0.048	0.055	-0.102**	0.172***
X ₄					1.000	-0.096**	-0.251***	0.032	-0.089*	0.061	-0.172***	0.068
X ₅						1.000	0.227***	0.048	0.183***	-0.162***	-0.082*	0.407***
X ₆							1.000	0.052	0.544***	-0.494***	-0.052	0.204***
X ₇								1.000	0.108*	-0.081*	0.030	0.068
X ₈									1.000	-0.754***	-0.008	0.192***
X ₉										1.000	-0.035	-0.211***
X ₁₁											1.000	-0.121**
X ₁₂												1.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของปัจจัยต่างๆ กับจำนวนบุตรที่คาดหวังในศูนย์ฯ
บ้านวินัย จ. เลย

จำแนก	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₁	X ₁₂
Y	1.000	-0.148***	0.019	0.128**	-0.030	-0.012	0.101*	-0.008	-0.066	0.042	0.037	-0.119**
X ₁		1.000	-0.203***	-0.530***	-0.174***	-0.098*	0.032	0.065	0.007	0.035	0.081*	-0.080
X ₂			1.000	-0.492***	-0.150***	-0.038	-0.080	-0.005	-0.096*	-0.006	0.030	-0.008
X ₃				1.000	0.425***	0.046	-0.100*	0.011	-0.002	0.047	-0.074	0.083*
X ₄					1.000	0.022	-0.226***	0.021	-0.102*	0.045	-0.189***	0.033
X ₅						1.000	0.037	-0.009	-0.046	0.054	-0.063	0.345***
X ₆							1.000	-0.129**	0.162***	-0.036	0.106**	-0.042
X ₇								1.000	-0.085*	0.177***	-0.092*	-0.088*
X ₈									1.000	-0.037	0.062	-0.005
X ₉										1.000	-0.073	0.052
X ₁₁											1.000	-0.008
X ₁₂												1.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลจากการคำนวณค่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ ตามตารางที่ 25 พบว่าการมีบุตรเฉพาะเพศชาย (X_1) การมีบุตรเฉพาะเพศหญิง (X_2) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ (X_5) สถานภาพทางการศึกษา (X_6) ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น (X_8) อายุแรกสมรส (X_{11}) มีความสัมพันธ์ทางลบกับจำนวนบุตรที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .05 และ .10 ($r = -0.250, -0.310, -0.081, -0.157, -0.084$ และ -0.092 ตามลำดับ) ส่วนตัวแปรการมีบุตรครบทั้งสองเพศ (X_3) ระยะเวลาสมรส (X_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจำนวนบุตรที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = 0.560$ และ 0.699 ตามลำดับ) สำหรับสถานภาพทางการทำงาน (X_7) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (X_9) และการใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ (X_{12}) นั้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวังในทางบวก โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตัวแปรที่ให้ค่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวังโดยเรียงลำดับจากค่ามากไปหาค่าน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระยะเวลาสมรส ($X_4 = 0.699$) การมีบุตรครบทั้งสองเพศ ($X_3 = 0.560$) มีเฉพาะบุตรเพศหญิง ($X_2 = 0.310$) มีเฉพาะบุตรเพศชาย ($X_1 = -0.250$) สถานภาพทางการศึกษา ($X_6 = -0.157$) อายุแรกสมรส ($X_{11} = -0.092$) ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น ($X_8 = -0.084$) และความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ ($X_5 = -0.081$) ตามลำดับ

ผลจากการคำนวณค่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามของศูนย์ฯ บ้านวินัย ตามตารางที่ 26 พบว่าการมีบุตรเฉพาะเพศชาย (X_1) และการใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ (X_{12}) มีความสัมพันธ์ทางลบกับจำนวนบุตรที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ($r = -0.148$ และ -0.119 ตามลำดับ) ส่วนตัวแปร การมีบุตรครบทั้งสองเพศ (X_3) สถานภาพทางการศึกษา (X_6) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจำนวนบุตรที่คาดหวังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .10 ($r = 0.125$ และ 0.101 ตามลำดับ) สำหรับตัวแปรสตรีที่มีบุตรเฉพาะเพศหญิง (X_2) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (X_9) อายุแรกสมรส (X_{11}) พบว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวังในทางบวก ส่วนระยะเวลาสมรส (X_4) ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ (X_5) สถานภาพทางการทำงาน (X_7) ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น (X_8) พบว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวังในทางลบ โดยตัวแปรดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาตัวแปรที่ให้ค่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์กับจำนวนบุตรที่คาดหวังโดยเรียงลำดับจากค่ามากไปหาค่าน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การมีบุตรเฉพาะเพศชาย ($X_1 = -0.148$)

การมีบุตรครบทั้งสองเพศ ($X_3 = 0.128$) การใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิ ($X_{12} = -0.199$) และสถานภาพทางการศึกษา ($X_6 = 0.101$) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุของจำนวนบุตรที่คาดหวังของสตรีผู้อพยพสัญชาติไทย บ้านนาโพธิ์ และศูนย์ฯ บ้านวินัย

ตัวแปรอิสระ	ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์			ศูนย์ฯ บ้านวินัย		
	B	BETA	T-STAT	B	BETA	T-STAT
X_1	0.051626	0.009252	0.133	-0.317795	-0.044613	-0.444
X_2	0.005662	0.001015	0.015	0.767001	0.102497	1.043
X_3	1.093904*	0.253794*	2.846	1.183917	0.214995	1.787
X_4	0.147728*	0.570454*	10.526	-0.026547	-0.088083	-1.195
X_5	0.014859	0.018157	0.391	0.035215	0.020297	0.295
X_6	0.148419	0.030430	0.576	1.199167	0.115622	1.706
X_7	0.050967	0.007418	0.177	-0.081604	-0.014834	-0.225
X_8	-0.320377	-0.052023	-0.786	-0.476953	-0.032805	-1.266
X_9	-0.039859	-0.033019	-0.511	0.067274	0.047999	0.734
X_{11}	0.015765	0.022817	0.534	0.028108	0.031451	0.478
X_{12}	-0.131531	-0.078556	-1.655	-1.008384*	-0.142890*	-2.083
constant (a)	1.577726			4.801818		
MULTIPLIER R	0.72945			0.27582		
R^2	0.53210			0.07608		
ADJUSTED R^2 (\bar{R}^2) ^a	0.51332			0.03150		
N	286			240		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

1. ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ อ.เมือง จ.นครพนม จากตารางที่ 27 จะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระต่างๆ คือ สตรีที่มีบุตรเฉพาะเพศชาย สตรีที่มีบุตรเฉพาะเพศหญิง สตรีที่มีบุตรครบทั้งสองเพศ ระยะเวลาสมรส ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ สถานภาพทางการศึกษา สถานภาพทางการทำงาน ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อายุแรกสมรส และการใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนบุตรที่คาดหวังได้ร้อยละ 53 ($R^2 = 0.53210$) และหลังจากปรับแก้ค่า R^2 เพื่อให้เหมาะสมขึ้น อิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดยังคงมีอยู่ร้อยละ 51 ($\bar{R}^2 = 0.51332$) ตัวแปรอิสระที่มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์จำนวนบุตรที่คาดหวังมากที่สุด คือ ระยะเวลาสมรส ($Beta = 0.570454$) รองลงมาคือ สตรีที่มีบุตรครบทั้งสองเพศ ($Beta = 0.253794$) และตัวแปรอิสระอื่นๆ พบว่ามีอิทธิพลในการกำหนดจำนวนบุตรที่คาดหวังน้อย และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

กล่าวโดยสรุป ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ จำนวนบุตรที่คาดหวังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญคือ ระยะเวลาสมรสและสตรีที่มีบุตรครบทั้งสองเพศ โดยมีผลในเชิงบวกต่อจำนวนบุตรที่คาดหวัง ซึ่งหมายความว่าสตรีที่มีระยะเวลาสมรสยาวนานกว่าจะมีจำนวนบุตรที่คาดหวังมากกว่าผู้ที่ระยะเวลาสมรสสั้นกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสตรีที่มีบุตรครบทั้งสองเพศแล้วมีจำนวนบุตรที่คาดหวังมากกว่าสตรีที่ไม่มีบุตรหรือมีบุตรเฉพาะเพศใดเพศหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังเหตุผลที่อธิบายไว้แล้วในบทที่ 2

2. ศูนย์ฯ บ้านวินัย อ.ปากซม จ.เลย จากตารางที่ 27 จะเห็นได้ว่าตัวแปรอิสระต่างๆ คือ สตรีที่มีบุตรเฉพาะเพศชาย สตรีที่มีบุตรเฉพาะเพศหญิง สตรีที่มีบุตรครบทั้งสองเพศ ระยะเวลาสมรส ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปฏิสันธิ สถานภาพทางการศึกษา สถานภาพทางการทำงาน ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย อายุแรกสมรส และการใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงจำนวนบุตรที่คาดหวังได้ร้อยละ 8 ($R^2 = 0.07608$) และหลังจากปรับแก้ค่า R^2 เพื่อให้เหมาะสมขึ้น อิทธิพลของตัวแปรอิสระดังกล่าวเหลือเพียงร้อยละ 3 ($\bar{R}^2 = 0.03150$) ตัวแปรอิสระที่มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ จำนวนบุตรที่คาดหวังมากที่สุดมีเพียงตัวแปรเดียวคือ การใช้วิธีการป้องกันปฏิสันธิ ($Beta = -0.142890$) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 ส่วนตัวแปรอื่นๆ พบว่ามีอิทธิพลในการกำหนดจำนวนบุตรที่คาดหวังน้อยมากและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กล่าวโดยสรุป ศูนย์ฯ บ้านวินัย จำนวนบุตรที่คาดหวังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เห็นได้ชัด เจนอยู่เพียงปัจจัยเดียวคือ การใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิโดยมีผลเชิงลบต่อจำนวนบุตรที่คาดหวัง นั่นคือ สตรีที่เคยใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิเพิ่มขึ้น 1 หน่วย (วิธี) จะมีจำนวนบุตรที่คาดหวังลดลงประมาณ 0.142890 คน ซึ่งหมายความว่าสตรีที่ใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิจะมีจำนวนบุตรที่คาดหวังน้อยกว่าสตรีที่ไม่เคยใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาผลจากตารางค่า R^2 ของศูนย์ฯ บ้านวินัย ซึ่งพบว่าตัวแปรอิสระต่างๆ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนบุตรที่คาดหวังได้เพียงร้อยละ 3 นั้น แสดงว่ายังมีปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญที่มีผลต่อจำนวนบุตรที่คาดหวังอีกมาก ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถจะนำมาพิจารณาได้ เนื่องจากข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไม่ได้มีการสอบถามมาในเรื่องของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ อีกหลายตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อจำนวนบุตรที่คาดหวัง โดยเฉพาะในสังคมของชาวม้ง ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลอีกสังคมหนึ่งที่มี วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนบรรทัดฐานของสังคม เป็นลักษณะเฉพาะกลุ่ม อาทิ เช่น สังคมของชาวกูเขาเผ่าม้งดั้งเดิมเป็นสังคมแบบเกษตรกรรม จึงทำให้มีค่านิยมในการมีบุตรจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ต้องการใช้แรงงานในครัวเรือน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ปริมาณผลผลิตจากการเกษตร และจำนวนสัตว์เลี้ยงที่แต่ละครัวเรือนมีอยู่นั้น เป็นเครื่องชี้วัดถึงฐานะความเป็นอยู่ของคนในสังคม ฉะนั้นการที่จะให้ครัวเรือนมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้แรงงานภายในครัวเรือนเป็นจำนวนมากในการผลิต สาเหตุอาจจะมาจากเหตุผลอย่างอื่นอีก ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญในระดับรองลงไป คือ การนิยมมีจำนวนบุตรมากๆ เอาไว้เพื่อประกันการตายของเด็กและทารก เนื่องจากยังไม่มีความเชื่อมั่นในกรรมวิธีและสมุนไพรต่างๆ ที่ใช้รักษาเด็กและทารก เหมือนวิทยาการแพทย์สมัยใหม่ การนิยมมีจำนวนบุตรชายเอาไว้มากๆ เพื่อสืบสกุลและจรรโลงเผ่าพันธุ์ และมีไว้เพื่อเป็นเกียรติยศชื่อเสียงของพ่อแม่ ทั้งในช่วงยังมีชีวิตอยู่และในวันงานพิธีศพของพ่อแม่ เพื่อเอาไว้เลี้ยงดูพ่อแม่ในยามชรา และความต้องการบุตรหญิงเอาไว้มากๆ เพื่อใช้ เป็นแรงงานในช่วงที่ยังอาศัยอยู่กับพ่อแม่ เพื่อความร่ำรวยจากการได้ค่าสินสอดจากลูกสาวเมื่อแต่งงาน นอกจากนี้ ค่านิยมการมีภรรยาหลายคน ในสังคมม้งผู้ชายสามารถมีภรรยาจำนวนมากว่าหนึ่งคนในเวลาเดียวกันได้ ถึงแม้จะไม่ผิดกฎหมายใช้บังคับรับรองโดยตรง แต่ในการปฏิบัตินั้นก็ให้การยอมรับตามประเพณี วัฒนธรรมของสังคมนั้น (ประสิทธิ์ ฤทธิ์ เนติกุล 2531:36-37)

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ศูนย์ฯ บ้านวินัยซึ่งเป็นชาวม้งนี้แนวคิดในเรื่องการมีบุตรหรือทัศนคติ ค่านิยมเกี่ยวกับการมีบุตรจำนวนมาก ยังฝังรากลึกอยู่ในทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิมของคนอยู่ และแนวคิด ทัศนคติ ค่านิยมเกี่ยวกับการมีบุตรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับภาวะเจริญพันธุ์อย่างแน่นอน นั่นหมายความว่า สิ่งที่ตนเองคิดว่าการมีบุตรจำนวนมากเท่านี้ ไม่เพียงแต่เหมาะสำหรับสังคมของตนเอง ยังเหมาะสำหรับตนเองอีกด้วย ซึ่งทัศนคติ ค่านิยม เหล่านี้ได้ฝังรากลึก ยากแก่การเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีโครงสร้างของครอบครัวขยาย หรือครอบครัวขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นบรรทัดฐานขนาดครอบครัวของกลุ่มสังคมโดยตรง ที่จะส่งผลต่อภาวะเจริญพันธุ์ซึ่งแน่นอน ระเบียบแบบแผน กฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานในการประพฤติปฏิบัติอันเป็นบรรทัดฐานของสังคม ตลอดจน ทัศนคติ ค่านิยม ในการเลือกแนวทางปฏิบัติของบุคคล หรือกลุ่มสังคมที่ตนมีความคิดว่าการตัดสินใจนั้นถูกต้องและเหมาะสมแล้ว เหตุผลดังกล่าวคาดว่า เป็นปัจจัยหรือตัวแปรอื่นๆ ที่มิได้นำเข้ามาเป็นตัวแปรศึกษาร่วมในการวิเคราะห์ เนื่องด้วยข้อจำกัดของข้อมูลที่ได้เจาะลึกโดยตรงในเรื่องตัวแปรดังกล่าว ซึ่งยังมีความแตกต่างอีกมากในปัจจัยหรือตัวแปรดังกล่าว อาทิเช่น ตัวแปรทางด้านศาสนา ภาษา ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ฯลฯ และที่สำคัญ อุณหภูมิ ฟ้าฝน และวิภา คำนดารงกุล (2532:225-243) ได้พบผลการวิจัยที่สนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ โดยได้ทำการศึกษาทัศนคติ ความเชื่อของชาวไทยภูเขา 3 กลุ่ม (ม้ง กะเหรี่ยงไทย) เกี่ยวกับภาวะเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัว ซึ่งพบว่าสาเหตุของการยอมรับการวางแผนครอบครัว เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านสังคมน้อยมาก เมื่อ เปรียบเทียบกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ประเพณี โดยพบว่า ครอบครัวม้งมีอัตราการไม่ยอมรับการคุมกำเนิดสูงสุด (ร้อยละ 58.9), ครอบครัวม้งมากกว่า ร้อยละ 50 คุมกำเนิดภายหลังจากมีบุตร 5 คนขึ้นไป และในด้านการศึกษา พบว่า การศึกษามีได้มีความสัมพันธ์กับการคุมกำเนิด (ร้อยละ 66.7 ของชาวม้งที่มีการศึกษาและร้อยละ 60.0 ของชาวม้งที่ไม่มีการศึกษา ไม่ได้ใช้การคุมกำเนิด) ส่วนในด้านทัศนคติต่อการทำหมัน ร้อยละ 63.8 ของชายชาวม้ง และร้อยละ 52.6 ของหญิงชาวม้ง ไม่ต้องการทำหมัน และนอกจากนี้ พวรรณ จงวัฒนา (2527:73, 81-82) ได้ให้ข้อสังเกตในเรื่องการใช้วิธีการคุมกำเนิดทั้งในอดีตและปัจจุบันของศูนย์ผู้อพยพสี่กั๊กทั้งสองว่า ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ (ชาวลาว) มีความรู้และใช้วิธีคุมกำเนิดในอัตราร้อยละสูงกว่าผู้อพยพในศูนย์ฯ บ้านวินัย (ชาวม้ง) มาก ทั้งๆ ที่ผลของการศึกษาเกี่ยวกับที่เรียนรู้วิธีการคุมกำเนิดต่างๆ นั้น พบว่าผู้อพยพส่วนใหญ่เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดหลังจากเดินทางอพยพมาในประเทศไทยแล้ว และได้อธิบายถึงเหตุผลที่น่าจะเป็นสาเหตุได้ก็คือ การสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาในศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์

พูดภาษาลาวซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนศูนย์ฯ บ้านวินัยนั้นพูดภาษาม้ง ซึ่งมีความแตกต่างกับภาษาไทยมาก การสนับสนุนและการบริหารงานการวางแผนครอบครัว ก็มีความแตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์นั้นได้รับการสนับสนุนและการทำงานมีประสิทธิภาพดีกว่า นอกจากนี้ปัจจัยอื่นๆ เกี่ยวกับตัวผู้อพยพเอง ในแง่ของลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ดีกว่าศูนย์ฯ บ้านวินัยมาก ทั้งนี้รวมไปถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี นอกจากนี้ยังคาดว่าหัวหน้าครัวเรือนชาวเขาเผ่าม้งมีอิทธิพลต่อการรยาในแง่ของการยอมรับหรือทัศนคติต่อการคุมกำเนิด ซึ่งจะมีผลกระทบไปถึงการใช้วิธีการคุมกำเนิดของสตรีด้วย ตลอดจนการปรับตัวหรือยอมรับทัศนคติใหม่ๆ ทำได้ยาก เพราะสังคมม้งนอกจากจะเป็นสังคมแบบดั้งเดิมแล้วยังเป็นสังคมปิด (Closed society) อีกด้วย

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่คาดว่าจะ เป็นสาเหตุร่วมที่ทำให้สตรีชาวม้งมีจำนวนบุตรมาก คือจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานเฉพาะกิจด้านผู้อพยพลี้ภัย 315 ได้กล่าวถึงสาเหตุกรณีสตรีชาวม้งมีจำนวนบุตรมาก เนื่องจากการบริหารงานของศูนย์ฯ บ้านวินัย ในแง่ของการอนามัยและการวางแผนครอบครัว ส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ซึ่งดำเนินการโดย World Vision Foundation ซึ่งเป็นองค์การทางศาสนาคริสต์และไม่สนับสนุนการวางแผนครอบครัว และเนื่องจากศาสนาคริสต์ต่อต้านการทำแท้งหรือการทำหมันโดยเด็ดขาด แม้จะมีความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและสมาคมวางแผนครอบครัวก็ตาม แต่การปฏิบัติงานแยกส่วนออกจากโรงพยาบาล ทำให้การรักษาและการคุมกำเนิดไม่ควบคู่กันไป และโรงพยาบาลยังถูกบริหารโดย World Vision Foundation ดังกล่าวในขณะที่ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ มีโรงพยาบาลของศูนย์ฯ เป็นศูนย์กลาง การรักษาพยาบาลและการวางแผนครอบครัว จะอยู่ร่วมกัน และอิทธิพลทางศาสนา ไม่ได้เข้าครอบคลุมเหมือนศูนย์ฯ บ้านวินัย (องค์การทางศาสนาที่เข้าไปในศูนย์ฯ จะทำหน้าที่ของคนในการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพพร้อมๆ กับการสอนศาสนาควบคู่กันไป) และที่สำคัญครอบครัวหนึ่งๆ ถ้ามีบุตรเกิด จะได้รับอาหารเสริม เครื่องนุ่งห่ม นม และของอื่นๆ เพิ่มเติม นอกจากนี้มารดาและบุตรที่เกิดมาก็จะได้รับการดูแลเป็นพิเศษจากองค์การที่เข้าไปช่วยเหลือผู้อพยพในศูนย์ฯ เช่น CARE และยังไม่รวมถึงการที่สามีของสตรีที่มีบุตรจะไม่ถูกเกณฑ์ไปเป็นแรงงาน เช่น ช่อมั่ว หลังคายของศูนย์ฯ เป็นต้น สิ่งทีกล่าวนมาแล้วยังค้น ล้วนแต่สนับสนุนให้สตรีชาวม้งมีจำนวนบุตรมากนอกเหนือไปจากอิทธิพลของประเพณีและวัฒนธรรม ฯลฯ ดังทีกล่าวนมาแล้ว

จากการวิเคราะห์หัตถดอยพหุคูณ สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนบุตรที่คาดหวังจริงๆ ของสตรีผู้อพยพลี้ภัยของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ (ชาวลาว) และศูนย์ฯ บ้านวินัย (ชาวม้ง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10 นั้น ในศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ประกอบด้วยสองตัวแปรคือ ระยะเวลาสมรสและสตรีที่มีบุตรครบสองเพศ ส่วนศูนย์ฯ บ้านวินัย มีเพียงตัวแปรเดียวคือ การใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิ และสามารถสรุปทิศทางของความสัมพันธ์ได้ดังแผนภาพ

แสดงทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่เป็นตัวกำหนดที่สำคัญที่มีผลต่อตัวแปรตามของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์และศูนย์ฯ บ้านวินัย

โดยสรุป ข้อมูลจากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของศูนย์ฯ ทั้งสองอย่างเห็นได้ชัด คือพบว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์เหล่านี้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของจำนวนบุตรที่คาดหวังของสตรีชาวลาว (ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์) ได้ดีกว่าสตรีชาวม้ง (ศูนย์ฯ บ้านวินัย) ถึงแม้จะเป็นตัวแปรอิสระชุดเดียวกันเหมือนกัน แต่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ดีกว่ากันอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 28 สรุปความสัมพันธ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนบุตรที่คาดหวังของสตรีผู้อพยพสีกาย
ในประเทศไทยของศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ จ. นครพนม และศูนย์ฯ บ้านวินัย จ. เลย

ตัวแปรอิสระ	ศูนย์ฯ บ้านนาโพธิ์ จ. นครพนม			ศูนย์ฯ บ้านวินัย จ. เลย		
	ความเป็นไปตาม สมมติฐาน	เมตริกซ์สหสัมพันธ์ ระหว่างกันของตัวแปร อิสระและตัวแปรตาม	ระดับนัยสำคัญทาง สถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย	ความเป็นไปตาม สมมติฐาน	เมตริกซ์สหสัมพันธ์ ระหว่างกันของตัวแปร อิสระและตัวแปรตาม	ระดับนัยสำคัญทาง สถิติของค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย
ปัจจัยประชากร						
อายุปัจจุบัน	เป็น	0.561	-	เป็นบางส่วน	-0.018	-
อายุแรกสมรส	เป็น	-0.092	-	ไม่เป็น	0.037	-
ระยะเวลาสมรส	เป็น	0.699	*	เป็นบางส่วน	-0.030	-
เพศของบุตรที่มีชีวิตอยู่	เป็น	-	-	เป็น	-	-
- มีบุตรเฉพาะเพศชาย	-	-0.250	-	-	-0.148	-
- มีบุตรเฉพาะเพศหญิง	-	-0.310	-	-	-0.019	-
- มีบุตรชายทั้งสองเพศ	-	0.560	*	-	0.128	-
ปัจจัยสังคมและเศรษฐกิจ						
เชื้อชาติสตรี	เป็น	-	-	เป็น	-	-
สถานภาพทางการศึกษา	เป็น	-0.157	-	ไม่เป็น	-0.101	-
สถานภาพทางการทำงานของสตรี	ไม่เป็น	0.040	-	ไม่เป็น	-0.008	-
ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง						
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน ปฏิสนธิ	เป็น	-0.081	-	ไม่เป็น	-0.012	-
การใช้วิธีการป้องกันปฏิสนธิ	ไม่เป็น	0.012	-	เป็น	-0.119	*
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน ประเทศไทย	ไม่เป็น	0.052	-	ไม่เป็น	0.042	-
ความคิดเกี่ยวกับการย้ายถิ่น เพื่อไปตั้งถิ่นที่ใหม่ใน ประเทศที่สามของหัวหน้า ครัวเรือน	เป็น	-0.084	-	เป็น	-0.066	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10